

FACTSHEET

'Verstrekking van informatie op grond van Wet Bibob'

De tweede tranche van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (hierna: Wet Bibob) heeft onder meer tot doel om de bevoegdheden tot informatiedeling tussen het Landelijk Bureau Bibob (hierna: LBB) en bestuursorganen en rechtspersonen met een overheidstaak en tussen laatstgenoemden onderling te verruimen. Onderdeel van deze wetswijziging is dat bestuursorganen en rechtspersonen met een overheidstaak elkaar informatie kunnen verstrekken indien blijkt dat het ontvangende bestuursorgaan/de ontvangende rechtspersoon onderzoek doet naar dezelfde persoon als waar het verstreckende bestuursorgaan/de verstreckende rechtspersoon eerder onderzoek naar heeft gedaan of advies over heeft gevraagd. Artikel 28, tweede lid, aanhef en onder m, Wet Bibob schrijft voor onder welke voorwaarden deze informatieverstrekking moet plaatsvinden:

"2. Het bestuursorgaan dat of de rechtspersoon met een overheidstaak die een advies ontvangt, geeft de daarin opgenomen gegevens niet door, behoudens aan:

[...] m. een ander bestuursorgaan of andere rechtspersoon met een overheidstaak, voor zover:

- 1. uit toepassing van artikel 11a, artikel 26 of artikel 28 tweede lid, onder d, blijkt dat het verstreckende bestuursorgaan of de verstreckende rechtspersoon met een overheidstaak eerder advies heeft gevraagd over of eigen onderzoek heeft gedaan naar dezelfde persoon naar wie het ontvangende bestuursorgaan of de ontvangende rechtspersoon met een overheidstaak eigen onderzoek verricht;*
- 2. de gegevens door het verstreckende bestuursorgaan of de verstreckende rechtspersoon met een overheidstaak niet langer dan vijf jaar geleden zijn verkregen uit eigen onderzoek of een advies van het Bureau;*
- 3. de verstrekking wordt beperkt tot gegevens over dezelfde persoon, bedoeld onder 1°, die het ontvangende bestuursorgaan of de ontvangende rechtspersoon met een overheidstaak zou kunnen verkrijgen door het verrichten van eigen onderzoek of het vragen van advies aan het Bureau, en*
- 4. de gegevens noodzakelijk zijn voor het eigen onderzoek van het ontvangende bestuursorgaan of die ontvangende rechtspersoon met een overheidstaak naar degene die in diens eigen onderzoek is aangemerkt als:*
 - betrokkene;*
 - leidinggevende van betrokkene;*
 - zeggenschaphebbende over betrokkene;*
 - vermogensverschaffer van betrokkene;*
 - degene die als leidinggevende, beheerder, bedrijfsleider of vervoersmanager is of zal worden vermeld op de beschikking die is aangevraagd of is gegeven;*
 - degene die redelijkerwijs met betrokkene gelijk kan worden gesteld op grond van zijn feitelijke invloed op de betrokkene."*

Deze bepaling geeft een uitzondering op de geheimhoudingsplicht uit artikel 28, eerste lid, Wet Bibob. In deze factsheet wordt nader toegelicht:

1. Wie mag met wie informatie delen?

2. Welke informatie mag onder welke voorwaarden worden gedeeld?

3. Het gebruik van de verkregen informatie

1. Wie mag met wie informatie delen?

Een bestuursorgaan dat of een rechtspersoon met een overheidstaak die eerder advies aan het LBB heeft gevraagd of een eigen onderzoek op grond van de Wet Bibob heeft verricht (de zgn. verstrekker), verstrekt op grond van artikel 28, tweede lid, aanhef en onder m, Wet Bibob informatie aan een ander bestuursorgaan of rechtspersoon met een overheidstaak (de zgn. ontvanger), in het geval deze ontvanger naar dezelfde persoon een onderzoek verricht.

Voor het antwoord op de vraag welke bestuursorganen of rechtspersonen met overheidstaken bevoegd zijn om advies te vragen aan het LBB of een onderzoek te doen op grond van de Wet Bibob, wordt verwezen naar paragraaf 1 van factsheet 2.

Factsheet 2 →

Ten overvloede: informatieverstrekking op grond van artikel 28, tweede lid, aanhef en onder m, Wet Bibob kan ook plaatsvinden als het ontvangende bestuursorgaan en het verstreckende bestuursorgaan beide onderdeel uitmaken van dezelfde publiekrechtelijke rechtspersoon (mits uiteraard wordt voldaan aan de vereisten van artikel 28, tweede lid, aanhef en onder m, Wet Bibob).

2. Welke informatie mag onder welke voorwaarden worden gedeeld?

De geheimhoudingsplicht uit artikel 28, eerste lid, Wet Bibob ziet op de gegevens uit adviezen van het LBB, de informatie die is verkregen in het kader van het eigen onderzoek, de bevindingen van het eigen onderzoek en andere informatie die is verkregen krachtens de Wet Bibob (artikel 28, tweede lid, jo. artikel 7a, zesde lid Wet Bibob). Het tweede lid van artikel 28 Wet Bibob geeft uitzonderingen op deze geheimhoudingsplicht.

Of en, zo ja, wanneer deze gegevens door een bestuursorgaan of rechtspersoon met een overheidstaak met een ander bestuursorgaan of rechtspersoon met overheidstaak moeten worden gedeeld, is nader uitgewerkt in artikel 28, tweede lid, aanhef en onder m, Wet Bibob. Op grond van deze bepaling gelden de volgende voorwaarden:

- ✓ De ontvanger verricht een eigen onderzoek naar dezelfde persoon die de verstrekker heeft onderzocht of waarover de verstrekker advies aan het LBB heeft gevraagd. De wetenschap dat het eerdere eigen onderzoek of het gevraagde advies van de LBB van de verstrekker ziet op dezelfde persoon of personen als het onderzoek van de ontvanger, moet blijken uit een bericht van het LBB (conform artikel 11a Wet Bibob) of uit een tip (conform artikel 26 Wet Bibob), of worden verkregen van een deelnemer van een Regionaal Informatie- en Expertise Centrum (RIEC, conform artikel 28, tweede lid, aanhef en onder d, Wet Bibob). Vanzelfsprekend moet die informatie rechtmatig aan de ontvanger zijn verstrekt / door hem zijn verkregen.

In artikel 28 lid 2 onder m wordt specifiek nog verwezen naar de RIEC's.

RIEC's kunnen vanwege hun ondersteunings- en adviestaak informatie uit een eigen onderzoek van een bestuursorgaan en/of Bibob-advies ontvangen en hebben daarmee de beschikking over die informatie. De RIEC's hebben met het nieuwe artikel 28, tweede lid, onder m van de Wet Bibob geen tipfunctie gekregen, maar kunnen in de situatie dat door een bestuursorgaan ondersteuning wordt gevraagd, desgevraagd dit bestuursorgaan wel informeren over andere bestuursorganen binnen die samenwerking die eerder Bibob-onderzoeken hebben gedaan naar dezelfde persoon. Het ene bestuursorgaan kan op basis daarvan dan contact zoeken met het andere bestuursorgaan, waarna onderlinge gegevensdeling kan plaatsvinden, uiteraard mits voldaan aan de betreffende voorwaarden. Het delen van de naam van het betreffende bestuursorgaan zou hiervoor voldoende moeten zijn.

- ✓ De gegevens mogen niet langer dan vijf jaar geleden door de verstreckende partij uit eigen onderzoek of een advies van het LBB zijn verkregen.
- ✓ De gegevensverstrekking wordt beperkt tot gegevens over dezelfde persoon die de ontvangende partij ook zelf zou kunnen verkrijgen door het verrichten van eigen onderzoek of het vragen van advies aan het LBB, namelijk:
 - het advies van het LBB in de eerdere Bibob-procedure;
 - gegevens die zijn verkregen in het eigen Bibob-onderzoek van het bestuursorgaan in de eerdere Bibob-procedure, waaronder informatie die kan worden verkregen van de persoon zelf, bijvoorbeeld via het Bibob-vragenformulier, van de politie, de justitiële informatiedienst, het openbaar ministerie, de Belastingdienst en de afdeling TRACK van Dienst Justis;
 - de bevindingen van eigen onderzoek uit de eerdere Bibob-procedure, inclusief de analyse van de informatie door het bestuursorgaan, het antwoord op de vraag of een vergunning is verleend en de bijbehorende motivering met toetsing aan de Wet Bibob (zie antwoord 11 nota n.a.v. verslag).

Andere gegevens mogen niet worden verstrekt. Als er slechts gedeeltelijk een overlap is van personen uit het oude onderzoek van de verstrekker en het nieuwe eigen onderzoek van de ontvanger, mag alleen het deel van de informatie, waaronder het deel van het LBB-advies of van de bevindingen van eigen onderzoek, verstrekt worden dat betrekking heeft op de personen die in beide onderzoeken voorkomen.

Uit wet- en regelgeving blijkt welke informatiebronnen een bestuursorgaan of rechtspersoon kan raadplegen ten behoeve van het eigen onderzoek. Zie voor een opsomming: Kamerstukken II, 2018/19, 35 152, nr. 3, p. 12. Aan die opsomming kunnen fiscale gegevens worden toegevoegd (artikel 7c van de Wet Bibob (nieuw)). Zie voorts het ***Model privacy protocol - Handleiding binnengemeentelijke gegevensuitwisseling ten behoeve van de bestrijding van ondermijning***, pp. 55-57.

Op voornoemde gegevens kan op grond van sectorale wetgeving ook een andere geheimhoudingsplicht rusten. Per geval zal moeten worden beoordeeld of artikel 28, tweede lid, aanhef en onder m, Wet Bibob desalniettemin kan leiden tot verstrekking van die gegevens. Benadrukt zij dat artikel 28, tweede lid, aanhef en onder m, Wet Bibob verplichtend is geformuleerd (zie Kamerstukken II 2020/21, 35 764, nr. 6, p. 21). Dat heeft bijvoorbeeld tot gevolg dat de geheimhoudingsplicht van artikel 7 Wet politiegegevens (hierna: Wpg) niet in de weg staat aan toepassing van artikel 28, tweede lid, aanhef en onder m, Wet Bibob, nu in artikel 7 Wpg een uitzondering op de geheimhoudingsplicht is opgenomen voor zover een bij of krachtens de wet gegeven voorschrift tot verstrekking verplicht. Hetzelfde geldt voor artikel 52, eerste lid, Wet justitiële gegevens en strafvorderlijke gegevens.

- ✓ De informatie moet noodzakelijk zijn voor het eigen onderzoek van de ontvanger. Gelet daarop is vereist dat de informatie die verstrekt wordt gaat om personen die in het eigen onderzoek van de ontvangende partij zijn aangemerkt als betrokkene of als relevante derde als bedoeld in subonderdeel 4 van artikel 28, tweede lid, onderdeel m, van de Wet Bibob. De ontvangende partij moet aan de verstreckende partij aangeven welke personen dat zijn.

Personen die zijn genoemd in subonderdeel 4 zijn:

- › de betrokkene,
- › de leidinggevende van de betrokkene,
- › de zeggenschaphebbende over de betrokkene,
- › de vermogensverschaffer van de betrokkene,
- › degene die als leidinggevende, beheerder, bedrijfsleider of vervoersmanager is of zal worden vermeld op de beschikking die is aangevraagd of is gegeven en
- › degene die redelijkerwijs met betrokkene gelijk kan worden gesteld op grond van zijn feitelijke invloed op de betrokkene. Hieronder is tevens de «achterman» uit een stromanconstructie begrepen.

Een nadere omschrijving van deze personen is te vinden in factsheet 1.

Factsheet 1 →

Gegevensverstrekking over andere personen dan de voornoemde is niet toegestaan, ook niet voor zover het gaat om andere personen die in een zakelijk samenwerkingsverband staan tot de betrokkene.

Hoe de voornoemde voorwaarden moeten worden vertaald naar een werkwijze in de praktijk, blijkt niet expliciet uit de wetsgeschiedenis. Uit de strekking van de voorwaarden kan evenwel worden afgeleid dat het aan de ontvanger is om vast te stellen dat de verstrekker eerder een eigen onderzoek naar dezelfde persoon heeft verricht of over dezelfde persoon advies aan het LBB heeft gevraagd. Zodra de ontvanger dat heeft vastgesteld, is het vervolgens ook aan de ontvanger om de verstrekker daarover te berichten en die te verzoeken om informatie. Daarbij moet de ontvanger aangeven welke personen in het eigen onderzoek van de ontvangende partij zijn aangemerkt als betrokkene of als relevante derde als bedoeld in subonderdeel 4 van artikel 28, tweede lid, onderdeel m, van de Wet Bibob.

3. Het gebruik van de verkregen informatie

De ontvanger mag de verkregen informatie van de verstrekker **alleen gebruiken in het kader van (het eigen onderzoek op grond van) de Wet Bibob**. Er is sprake van een strikte doelbinding; de gegevens mogen alleen voor dat doel worden gebruikt en uitdrukkelijk niet voor andere doeleinden.

Overigens moeten ook de nodige waarborgen in acht worden genomen bij het gebruik van de verkregen informatie. De ontvanger zal zelf zorgvuldig onderzoek moeten verrichten naar de relevante feiten en omstandigheden. De ontvanger moet daarbij onder andere controleren of de verkregen gegevens actueel en juist zijn, en nagaan in hoeverre de feiten en omstandigheden vergelijkbaar zijn. De ontvanger zal moeten toetsen of het voorgenomen besluit kan worden gebaseerd op de verkregen informatie.

Artikel 28, tweede lid, aanhef en onder m, Wet Bibob biedt als zodanig geen grondslag voor kleine gemeenten om bijvoorbeeld gezamenlijke Bibob-teams op te richten bestaande uit medewerkers van verschillende gemeenten, die de Bibob-onderzoeken vervolgens in gezamenlijkheid verrichten voor deze gemeenten. De bepaling is alleen bedoeld om informatie-uitwisseling mogelijk te maken tussen bestuursorganen en rechtspersonen met een overheidstaak ten behoeve van de efficiëntie en effectiviteit van ieders eigen Bibob-procedure. De bepaling is niet bedoeld om Bibob-onderzoeken gezamenlijk op te pakken of te verdelen. Ieder bestuursorgaan en iedere rechtspersoon moet een eigen onderzoek doen en is uiteindelijk zelf verantwoordelijk voor de toetsing aan de criteria van de Wet Bibob en de beslissingen die daaruit volgen.

Bovendien kan informatie-uitwisseling op grond van artikel 28, tweede lid, aanhef en onder m, Wet Bibob alleen aan de orde zijn voor zover wordt voldaan aan de daarin gestelde criteria. Lastig voorstelbaar is dat de voortdurende informatiestromen binnen een gezamenlijk intergemeentelijk Bibob-team steeds voldoen aan die criteria. Een dergelijk gebruik van gegevens zal dan ook in strijd zijn met (de doelbinding van) artikel 28 Wet Bibob.

Onderlinge informatiedeling tussen bestuursorganen

Met de wetswijziging wordt een selectieve vorm van onderlinge informatieuitwisseling tussen bestuursorganen mogelijk gemaakt, uiteraard onder voorwaarden omdat het om privacygevoelige informatie gaat. Het is daarom noodzaak maatregelen te treffen om bij de uitwisseling van dergelijke informatie het uitlekken daarvan te voorkomen. Het gaat hierbij om zowel fysieke als digitale maatregelen zoals opgenomen in de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO)

Voor meer informatie

- Kamerstukken II 2021/22, 35 764, nr. A (Gewijzigd voorstel van wet);
- Stb. 2022, 304: Wet van 6 juli 2022 tot wijziging van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur in verband met informatiedeling tussen bestuursorganen en rechtspersonen met een overheidstaak en enige overige wijzigingen;
- Kamerstukken II 2020/21, 35 764, nr. 3 (Memorie van Toelichting);
- Kamerstukken II 2021/22, 35 764, nr. 6 (Nota naar aanleiding van het verslag);
- Kamerstukken II 2010/11, 32 676, nr. 3 (Memorie van Toelichting), p. 10-11.